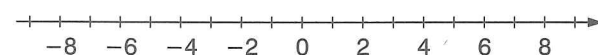
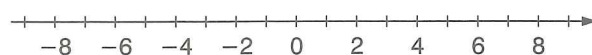

A számok abszolút értéke, ellentettje

1. Jelöljük a számegyenesen az alábbi számokat és ellentettjüket azonos színnel!

a) -8 (kék); $+3$ (piros); -3 (zöld)

b) $+5$ (kék); -1 (piros); 0 (zöld)

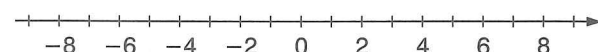
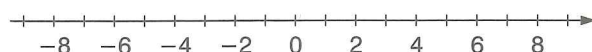

Van-e olyan szín, amely csak egyszer fordult elő? Miért? .....

2. Jelöljük a számegyenesen azoknak az egész számoknak a helyét, amelyeknek

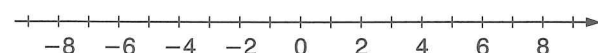
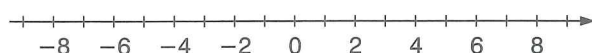
a) ellentettje kisebb 4-nél;

b) ellentettje nagyobb 2-nél;

c) ellentettje legfeljebb 3;

d) ellentettje legalább 5!

3. Írjuk fel a következő számok ellentettjét a megadott példa alapján!

szám	-3	$+6$	-10	-2	0	$+4$	-8
ellentettje	$-(-3) = (+3)$						

4. Mennyivel egyenlő?

a) $|-3| =$ ..... b) $|-7| =$ ..... c) $|+17| =$ ..... d) $|+26| =$ .....

e) $|-110| =$ ..... f) $|0| =$ ..... g) $|+8| =$ ..... h) $|-8| =$ .....

i) $|+200| =$ ..... j) $|+143| =$ ..... k) $|15| =$ ..... l) $|-42| =$ .....

m) $|-140| =$ ..... n) $|-10| =$ ..... o) $|-428| =$ ..... p) $|+63| =$ .....

5. Az alábbi számok közül karikázzuk be kékkel azt, amelyiknek a legnagyobb, és pirossal azt, amelyiknek a legkisebb az abszolút értéke!

a) -7 ; $+1$; -8 ; $+3$; $+6$; -1 ; -3 ; $+7$

b) -2 ; -5 ; $+8$; 0 ; $+9$; $+4$; -6 ; -4

c) $+23$; -35 ; $+88$; -10 ; $+51$; -63 ; -189 ; $+604$

d) -122 ; -908 ; $+232$; $+187$; -13 ; $+34$

e) -408 ; -24 ; $+903$; $+1064$; $+94$; -214 ; -704 ; $+145$

6. Írjuk a számok mellé azokat a számokat, amelyeknek az adott szám az abszolút értéke!

a) 2 ..... b) 18 ..... c) 378 ..... d) -3 .....

e) 0 ..... f) -5 ..... g) 8 ..... h) 15 .....

Mit veszünk észre?

.....

.....

.....

.....

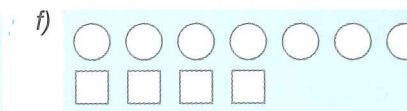
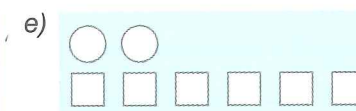
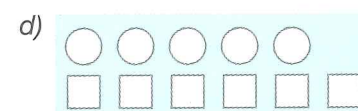
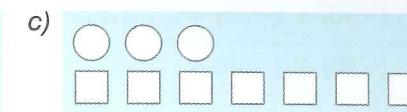
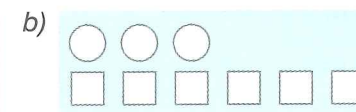
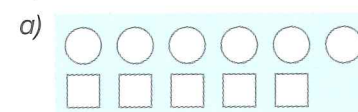
.....

Az egész számok összeadása

Az alábbi feladatok megoldásakor használjuk a vagyoncédulákat!

1. Írjuk le a matematika nyelvén Pista vagyoni helyzetét, ha most az alábbi vagyoncédulákkal rendelkezik!

2. Írjuk le a megkezdett sorozat következő öt tagját!

a) -18 ; -14 ; -10 ; -6 ; ..... b) -59 ; -48 ; -37 ; -26 ; .....

c) -12 ; -9 ; -6 ; -3 ; ..... d) -10 ; -9 ; -7 ; -6 ; -4 ; .....

3. Végezzük el az összeadásokat!

a) $(+5) + (+9) =$ ..... b) $(+3) + (+6) =$ ..... c) $(+8) + (+4) =$ .....

$(-5) + (-9) =$ ..... $(-3) + (-6) =$ ..... $(-8) + (-4) =$ .....

$(+5) + (-9) =$ ..... $(+3) + (-6) =$ ..... $(+8) + (-4) =$ .....

$(-5) + (+9) =$ ..... $(-3) + (+6) =$ ..... $(-8) + (+4) =$ .....

4. Végezzük el az összeadásokat, majd egészítsük ki a mondatot!

a) $(+6) + (+1) =$ ..... b) $0 + (+1) =$ ..... c) $(-6) + (+1) =$ .....

$(+6) + (+2) =$ ..... $0 + (+2) =$ ..... $(-6) + (+2) =$ .....

$(+6) + (+3) =$ ..... $0 + (+3) =$ ..... $(-6) + (+3) =$ .....

$(+6) + (+4) =$ ..... $0 + (+4) =$ ..... $(-6) + (+4) =$ .....

Ha nagyobb abszolút értékű pozitív számot adunk az összeadandóhoz, az összeg .....

5. Végezzük el az összeadásokat, majd egészítsük ki a mondatot!

a) $(+6) + (-1) =$ ..... b) $0 + (-1) =$ ..... c) $(-6) + (-1) =$ .....

$(+6) + (-2) =$ ..... $0 + (-2) =$ ..... $(-6) + (-2) =$ .....

$(+6) + (-3) =$ ..... $0 + (-3) =$ ..... $(-6) + (-3) =$ .....

$(+6) + (-4) =$ ..... $0 + (-4) =$ ..... $(-6) + (-4) =$ .....

Ha nagyobb abszolút értékű negatív számot adunk az összeadandóhoz, az összeg .....

6. Végezzük el az összeadásokat, majd egészítsük ki a mondatot!

$(+3) + (-3) =$ ..... $(-9) + (+9) =$ ..... $(-30) + (+30) =$ .....

$(+8) + (-8) =$ ..... $(-14) + (+14) =$ ..... $(-15) + (+15) =$ .....

$(+5) + (-5) =$ ..... $(-7) + (+7) =$ ..... $0 + 0 =$ .....

Az ellentettek összege .....

7. Végezzük el az összeadásokat!

$(-63) + (-55) = \dots\dots\dots$ $(-68) + (-60) = \dots\dots\dots$ $(+75) + (+46) = \dots\dots\dots$
 $(-84) + (+35) = \dots\dots\dots$ $(-73) + (+81) = \dots\dots\dots$ $(+72) + (-35) = \dots\dots\dots$
 $(-46) + (-56) = \dots\dots\dots$ $(+97) + (-29) = \dots\dots\dots$ $(-37) + (+62) = \dots\dots\dots$
 $(-86) + (-59) = \dots\dots\dots$ $(+55) + (-26) = \dots\dots\dots$ $(+49) + (-43) = \dots\dots\dots$

8. A tagok ügyes csoportosításával végezzük el az összeadásokat!

a) $(-7) + (+5) + (-5) + (+7) = \dots\dots\dots$
b) $(+4) + (-8) + (-4) + (+8) = \dots\dots\dots$
c) $(-3) + (+5) + (+9) + (-5) + (+3) = \dots\dots\dots$
d) $(-14) + (-8) + (+18) + (-16) = \dots\dots\dots$
e) $(-87) + (+53) + (+47) = \dots\dots\dots$
f) $(-27) + (-15) + (-73) = \dots\dots\dots$

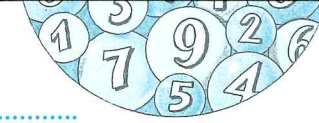
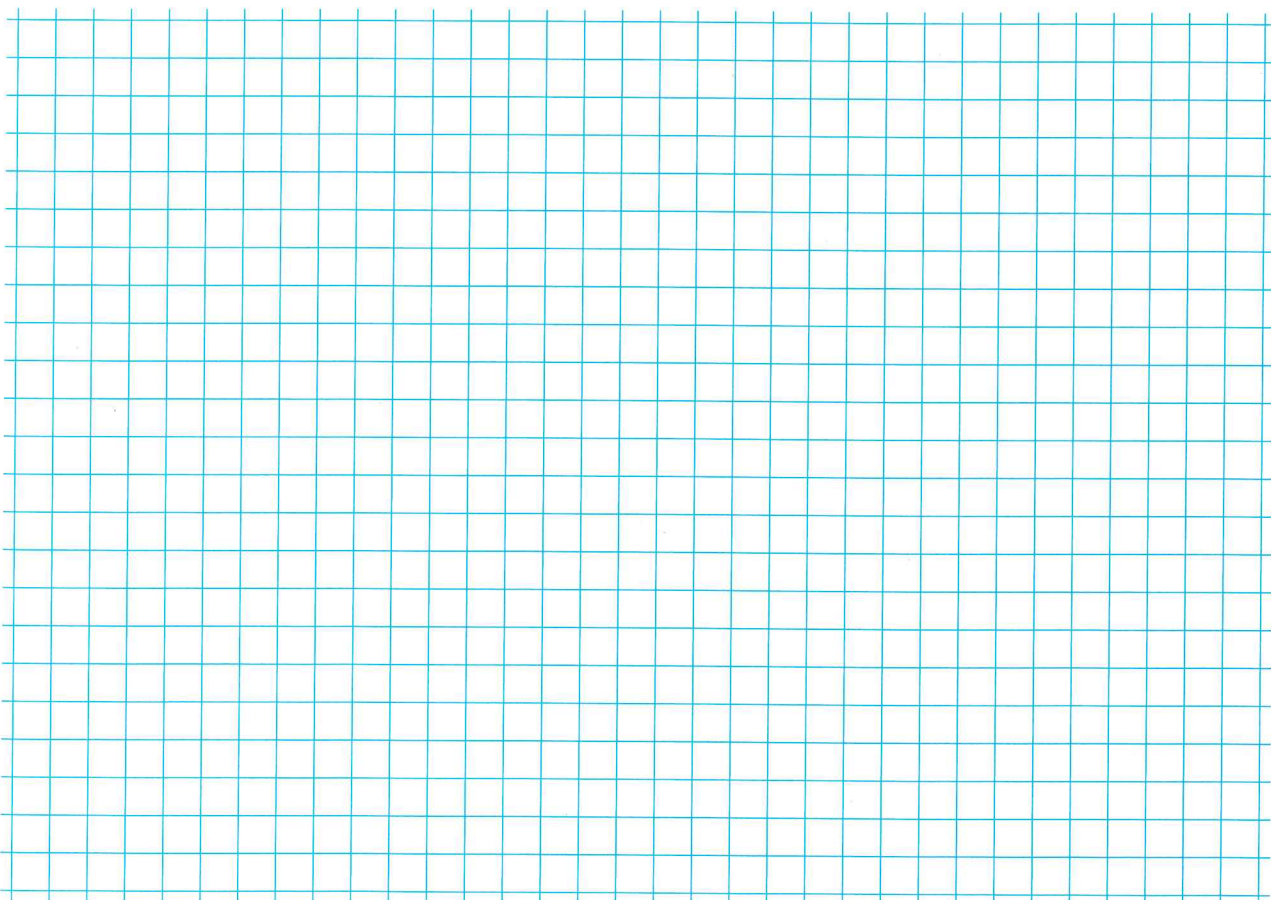
9. Az alábbi bűvös négyzetekben minden sorban, minden oszlopban és a két átlóban elhelyezkedő négyzetekben lévő számok összege ugyanannyi. Pótoljuk a bűvös négyzetek hiányzó számait!

	-2	
-4	+6	-8

	-15	
	-7	
-11	+1	

+28		
	-14	
	+42	-56

		-1
	-8	-36
-15		

Az egész számok kivonása

Az alábbi feladatok megoldásakor használjuk a vagyoncédulákat!

1. Írjuk le vagyoni helyzetünket a matematika nyelvén!

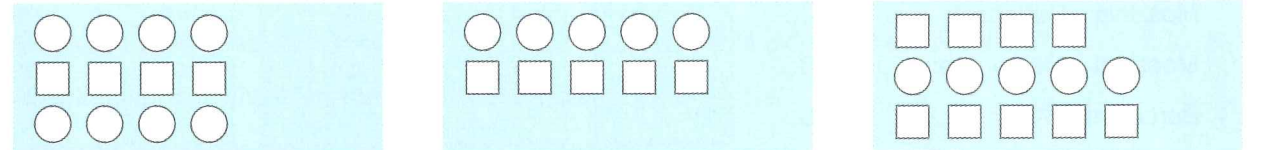
- a) Van 8 Ft-unk, és elköltünk 6 Ft-ot. ....
- b) Van 5 Ft-unk, és elköltünk 8 Ft-ot. ....
- c) Van 4 Ft adósságunk, és elköltünk még 6 Ft-ot. ....
- d) Van 6 Ft adósságunk, és elköltünk még 7 Ft-ot. ....
- e) Van 14 Ft adósságunk, és édesapánk kifizetett ebből 6 Ft adósságot. ....
- f) Van 7 Ft adósságunk, és édesanyánk átvállalt tőlünk 5 Ft adósságot. ....

2. Írjuk le a megkezdett sorozat következő öt tagját!

- a) 15; 12; 9; 6; .....   b) -4; -6; -8; -10; .....
- c) -12; -18; -24; -30; .....   d) 59; 47; 35; 23; .....
- e) 15; 14; 12; 9; 5; .....   f) 10; 9; 7; 6; 4; .....

3. Végezzük el a kivonásokat! Számításunkat ellenőrizhetjük a rajzon. Egészítsük ki a mondatot!

a) $(+4) - (+1) = \dots\dots\dots$ b) $0 - (+1) = \dots\dots\dots$ c) $(-4) - (+1) = \dots\dots\dots$
 $(+4) - (+2) = \dots\dots\dots$ $0 - (+2) = \dots\dots\dots$ $(-4) - (+2) = \dots\dots\dots$
 $(+4) - (+3) = \dots\dots\dots$ $0 - (+3) = \dots\dots\dots$ $(-4) - (+3) = \dots\dots\dots$
 $(+4) - (+4) = \dots\dots\dots$ $0 - (+4) = \dots\dots\dots$ $(-4) - (+4) = \dots\dots\dots$
 $(+4) - (+5) = \dots\dots\dots$ $0 - (+5) = \dots\dots\dots$ $(-4) - (+5) = \dots\dots\dots$

Minél nagyobb abszolút értékű pozitív számot veszünk el a kisebbtendőből, annál ..... a különbség.

4. Döntsük el, melyik állítás igaz, melyik hamis! Írjuk a négyzetbe az I vagy H betűt!

- a) Ha pozitív számból pozitív számot vonunk ki, negatív számot kapunk.
- b) Ha pozitív számból az ellentettjét vonjuk ki, pozitív számot kapunk.
- c) Ha negatív számból önmagát vonjuk ki, nullát kapunk.
- d) Ha negatív számból az abszolút értékét vonjuk ki, nullát kapunk.
- e) Ha negatív számból az ellentettjét vonjuk ki, negatív számot kapunk.

5. Rajzoljuk le vagyoncédulákkal! Írjuk le az eredményt!

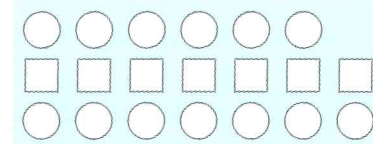
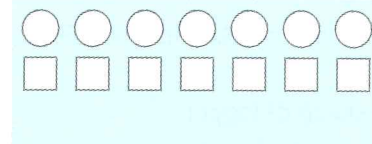
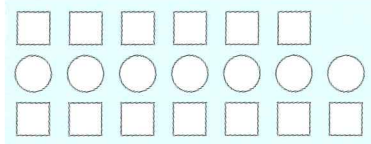
a) $(+3) + (+2) = \dots\dots\dots$ b) $+1 + (-2) = \dots\dots\dots$ c) $(-3) + (-4) = \dots\dots\dots$
 $(+3) - (-2) = \dots\dots\dots$ $+1 - (+2) = \dots\dots\dots$ $(-3) - (-4) = \dots\dots\dots$

6. Végezzük el a kivonásokat! Számításunkat ellenőrizzük vagyoncédulával! Egészítsük ki a mondatot!

a) $(-6) - (-1) = \dots$ b) $0 - (-1) = \dots$ c) $(+6) - (-1) = \dots$
 $(-6) - (-2) = \dots$ $0 - (-2) = \dots$ $(+6) - (-2) = \dots$
 $(-6) - (-3) = \dots$ $0 - (-3) = \dots$ $(+6) - (-3) = \dots$
 $(-6) - (-4) = \dots$ $0 - (-4) = \dots$ $(+6) - (-4) = \dots$
 $(-6) - (-5) = \dots$ $0 - (-5) = \dots$ $(+6) - (-5) = \dots$
 $(-6) - (-6) = \dots$ $0 - (-6) = \dots$ $(+6) - (-6) = \dots$
 $(-6) - (-7) = \dots$ $0 - (-7) = \dots$ $(+6) - (-7) = \dots$

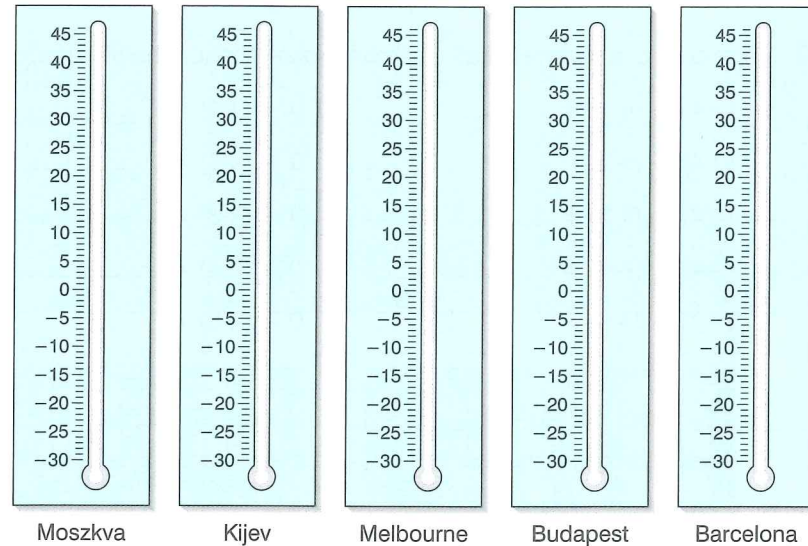

Minél nagyobb abszolút értékű negatív számot veszünk el a kisebbítendőből, annál a különbség.

7. 2006-ban egy januári napon Moszkvában -27°C , Kijevben -18°C , Melbourne-ben $+30^\circ\text{C}$, Budapesten -7°C , Barcelonában $+2^\circ\text{C}$ volt. Ábrázoljuk az egyes hőmérsékleteket az adott hőmérőn!

Írjuk be a hőmérsékletkülönbséget!

Kijev – Budapest: $\dots^\circ\text{C}$.
 Melbourne – Budapest: $\dots^\circ\text{C}$.
 Moszkva – Budapest: $\dots^\circ\text{C}$.
 Moszkva – Melbourne: $\dots^\circ\text{C}$.
 Barcelona – Kijev: $\dots^\circ\text{C}$.
 Moszkva – Barcelona: $\dots^\circ\text{C}$.

8. Végezzük el a kivonásokat!

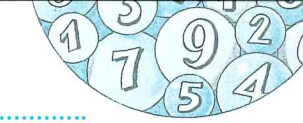
$(+5) - (+5) = \dots$ $(-8) - (-8) = \dots$ $(-37) - (-37) = \dots$
 $(+4) - (+4) = \dots$ $(-10) - (-10) = \dots$ $(-73) - (-73) = \dots$
 $(+2) - (+2) = \dots$ $(-7) - (-7) = \dots$ $0 - 0 = \dots$

Ha egy számból $\dots$ vesszük el, a különbség $\dots$

9. Írjuk be a hiányzó műveleti jelet, majd végezzük el a számítást!

a) $(+5) - (+8) = (+5) \square (-8) = \dots$ b) $(+5) - (+2) = (+5) \square (-2) = \dots$
 $(+7) - (+3) = (+7) \square (-3) = \dots$ $(+7) - (+9) = (+7) \square (-9) = \dots$
 $(+5) - (+4) = (+5) \square (-4) = \dots$ $(-6) - (+8) = (-6) \square (-8) = \dots$
 $(+3) - (+5) = (+3) \square (-5) = \dots$ $(-5) - (+8) = (-5) \square (-8) = \dots$
 $(-2) - (+6) = (-2) \square (-6) = \dots$ $0 - (+3) = 0 \square (-3) = \dots$

Pozitív szám kivonása helyett $\dots$ hozzáadását is végezhetjük.

10. Írjuk be a hiányzó műveleti előjelet, majd végezzük el a számítást!

a) $(+5) - (-8) = (+5) + (\square 8) = \dots$ b) $(+3) - (-6) = (+3) + (\square 6) = \dots$
 $(-4) - (-2) = (-4) + (\square 2) = \dots$ $(-5) - (-9) = (-5) + (\square 9) = \dots$
 $(+8) - (-3) = (+8) + (\square 3) = \dots$ $(+7) - (-9) = (+7) + (\square 9) = \dots$
 $(-4) - (-8) = (-4) + (\square 8) = \dots$ $(-9) - (-3) = (-9) + (\square 3) = \dots$
 $(+7) - (-4) = (+7) + (\square 4) = \dots$ $0 - (-5) = 0 + (\square 5) = \dots$

Negatív szám kivonása helyett $\dots$ hozzáadását is végezhetjük.

11. Írjuk be a hiányzó műveleti jelet vagy előjelet, majd végezzük el a számítást!

a) $(+7) - (+8) - (-5) = (+7) \square (-8) \square (+5) = \dots$
 b) $(-4) - (-7) - (+3) = (-4) + (\square 7) + (\square 3) = \dots$
 c) $(-6) - (-8) - (+5) = (\square 6) + (\square 8) \square (-5) = \dots$
 d) $(+8) - (+3) - (-7) + (-9) = (+8) \square (-3) + (\square 7) \square (-9) = \dots$
 e) $(-2) - (-6) + (-8) - (-4) = (-2) + (\square 6) + (\square 8) + (\square 4) = \dots$

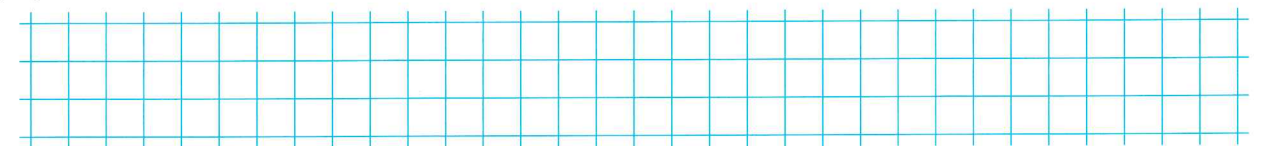
12. Végezzük el a kivonásokat!

$(-8) - (+4) = \dots$ $(+6) - (+9) = \dots$ $(+6) - (+3) = \dots$
 $(-8) - (-4) = \dots$ $(-6) - (-9) = \dots$ $(-6) - (-3) = \dots$
 $(+8) - (+4) = \dots$ $(-6) - (+9) = \dots$ $(-6) - (+3) = \dots$
 $(+8) - (-4) = \dots$ $(+6) - (-9) = \dots$ $(+6) - (-3) = \dots$

13. A következő műveletben csak a számok előjelét változtathatjuk.

$(\square 7) + (\square 4)$

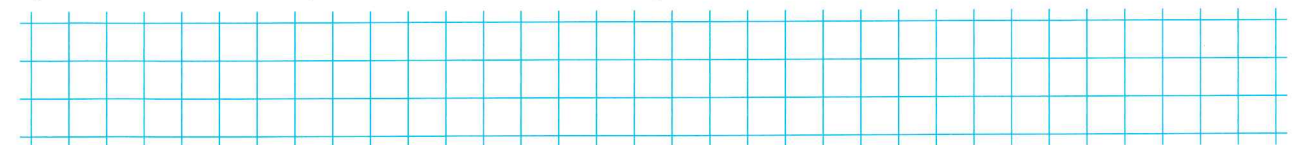
- a) Hányféle előjelet írhatunk a 7 elé? $\dots$ b) Hányféle előjelet írhatunk a 4 elé? $\dots$
 c) Hány különböző műveletsort írhatunk le összesen? $\dots$
 d) Írjuk le az összeadásokat! Számítsuk ki az összegeket!

14. A következő műveletsorban csak a számok előjelét változtathatjuk.

$\square 7 + (\square 4) - (\square 3)$

Hány különböző műveletsort írhatunk le? $\dots$
Írjuk le a műveletsorokat, és számítsuk ki az eredményt!

15. Az előző feladat tapasztalatai alapján írjuk be az előjeleket úgy, hogy az eredmény

- a) a legnagyobb;   b) a legkisebb legyen!
 $\square 10 + (\square 4) - (\square 7)$ $\square 10 + (\square 4) - (\square 7)$
 $\square 10 + (\square 4) + (\square 7)$ $\square 10 + (\square 4) + (\square 7)$